

saa maa vi da ogsaa faa Gavn af at anbringe Penge i Sverige.

Saa omtalte det ærede Medlem, at ikke blot Kapitalen, men ogsaa Befolkningen vilde udvandre, fordi der ikke vilde blive noget Arbejde for den. Jo, der vil altid blive Arbejde for dygtige Arbejdere her i Landet. Vort Folk er dygtigt og intelligent, og der er ingen Tvivl om, at under forandrede Forhold vil Industrien ogsaa forstaa at indrette sig derefter; det kan der ikke være Tvivl om. Men er Udvandringen, hvis der er for lidt Arbejde til Befolkningen, egentlig saa stor en Ulykke for et Land? Et stort Land som England har sin Rigdom, støttet af Udvandringen. I sin Tid — jeg sagde det før — kom unge Mennesker til mig og spurgte mig, om de skulde udvandre. Det var i de Tider, da alle Blade vare fyldte med Advarsler til Ungdommen om endelig ikke at vandre ud; der var fælt derude, man var ukendt med Forholdene ude i det store fremmede; det var meget bedre at blive herhjemme. Jeg sagde til Ungdommen: I Herrens Navn, rejs dog; der er langt bedre Betingelser derude. Der bliver sagt, at Udvandringen er et nationalt Tab. Jeg vil der henvise til, hvad en af de ærede Talere forleden Dag oplyste — jeg ved ikke, hvem det var —, at der aarlig kom mindst 10 Mill. Kr. hjem fra Udlandet, som Udvandrere sendte hjem til deres Familier. Det er alligevel, hvis det er Tilfældet, ret gode Renter af den Kraft, der er vandret ud. Naar vi kunne give dem, der blive herhjemme, fuld Beskæftigelse til en god og høj Arbejds løn, saa er det jo en stor Fordel for vort Land; at vi — medens andre Lande maa holde Hær og Flaade for at skaffe sig Kolonier og lave et Stor-England eller Stor-Tyskland — ad denne fredelige Vej kunne lave et Stor-Danmark, forhaabentlig et Stor-Skandinavien. Nej, der er ingen Ulykke i; at Ungdommen vandrer ud, tværtimod; det er til Gavn for det gamle Land. Ærede Medlemmer maa tro, at den demokratiske Følelse, som gennemtrænger vort Folk, er bleven mægtig styrket ved de Breve, som vore Landsmænd sende hjem fra Amerika. Det var ogsaa i samme Forbindelse, at det ærede Medlem for Københavns 6te Valgkreds (Hammerich) vilde vise, hvor taabelig vor sociale Lovgivning var; at vi gik hen og lavede Statshuse og udstykkede Ejendommene; de havde ikke betalt sig. Det tror jeg ikke; jeg ved ikke andet, end at de Statshuse, jeg kender, gaa godt, og at

Ejerne af dem ere tilfredse. Men, sagde han: De have ikke skabt Arbejdskraft paa Landet. Ja, det er rigtigt, men det har heller aldrig været Meningen. Nej, den Arbejdskraft, som vil være nødvendig i Fremtiden, kommer nok; og den Slægt, som vokser op i disse Statshuse, vil bl. a. afgive Arbejdskraft, om ikke til andet, saa til ny Statshuse, og hvad det gælder om, er, at faa vort Land saa dygtigt og godt opdyrket som muligt.

Det var kun disse Par Bemærkninger, jeg vilde fremkomme med i Anledning af det Angreb, som det ærede Medlem mødte frem med overfor det Parti, jeg tilhører, og overfor de Anskuelse, jeg gør gældende.

Og saa vil jeg rette en Indsigelse mod den gamle Venstreanskuelse, at man skal skaffe sig Indtægt gennem en Luksusskat. Det er en Uret mod de mindre bemidlede at lave en Luksusskat, thi der er intet, som er Luksus, naar det hjælper til at forskønne Livet for Befolkningen.

Til Slutning skal jeg ønske Ministeren, at det maa lykkes ham at gennemføre en Lov, som gaar i den Retning, som er antydnet, en Lov, som maa blive til Held og Lykke for Landet. Og efter de Udtalelser, der ere faldne, synes jeg, at han maa have den Tillid til Fremtiden med Hensyn til denne Sag, at han fra alle Sider vil finde Støtte i sine Bestræbelser for at bringe Loven igennem. Jeg haaber, at han skal finde en saadan Støtte, men jeg haaber ogsaa, at han, for saa vidt der her i Tinget fremkommer Ønsker om en mere demokratisk Udvikling af Toldloven end den, der er indeholdt i det nu foreliggende Lovforslag, vil gaa med dertil; saa er det min Overbevisning, at den ogsaa vil blive gennemført til Held for vort Land.

Formanden: Folketingsmanden for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (Fraenkel) har Ordet for en kort Bemærkning.

Fraenkel: Jeg vil kun med Hensyn til det Billede om Iktyosuren, som synes at være kommet den ærede Taler, der nu satte sig, saa meget paa tværs, bemærke, at dette Billede vender ingen Brod mod noget enkelt Parti her i Salen; det er et Billede, som blev brugt om et principielt Standpunkt, ud fra hvilket man vilde bedømme konkrete Forhold, og som lige saa godt kan være rettet imod en Beskyttelsesmand som imod en Frihandelsmand. Endnu mindre vendte det Brodden imod nogen Person her i Salen. Det gør der-